

**Överenskommelse
om samverkan mellan
Region Skåne och
Idéburen sektor i Skåne**

ÖVERENSKOMMELSEN
SKÅNE

Som första region i Sverige undertecknade vi –den idéburna sektorn i Skåne och Region Skåne– 2010 en unik överenskommelse om samverkan.

De idéburna organisationerna i Skåne står för en betydelsefull del av demokratin och utgör därför en viktig del av samhällsutvecklingen. Det är i samspelet mellan den offentliga och idéburna sektorns olika roller och funktioner som mervärde uppstår.

Överenskommelsen är en gemensam viljeyttring för samverkan och engagemang, som vi nu vill utveckla vidare.

Med överenskommelsen vill vi även medverka till att stärka demokratin, öka delaktigheten och minska utanförskapet i Skåne.

Överenskommelsens värdegrund bygger på sex principer om samverkan:

- Självtändighet och oberoende
- Dialog
- Kvalitet
- Långsiktighet
- Öppenhet och insyn
- Mångfald

De sex principerna utgår från de nationella överenskommelserna som träffats mellan regeringen, idéburna organisationer och Sveriges kommuner och landsting (SKL).

VÅRA 6 PRINCIPER

1. Självtändighet och oberoende
2. Dialog
3. Kvalitet
4. Långsiktighet
5. Öppenhet och insyn
6. Mångfald

Beskrivning av våra sex principer finns på sidan 11.

Vår vision

Visionen med överenskommelsen är att bidra till att nå den regionala utvecklingsstrategins målbild **"det öppna Skåne"** där alla har lika värde och känner sig delaktiga och där vi gemensamt tar ansvar för den miljömässiga, sociala, ekonomiska och kulturella utvecklingen.

Vårt mål

Målet med vår unika överenskommelse är, att genom utvecklad samverkan och samarbete inom och mellan oss samt med andra samhällsaktörer, bidra till att uppnå visionen **"det öppna Skåne"**. Det ska ske inom våra fem utvecklingsområden.

Våra utvecklings- områden

Vi har i vår samverkan identifierat nedanstående fem utvecklingsområden som utgör förutsättningen för att nå en hållbar samhällsutveckling. De mänskliga rättigheterna och barnrättsperspektivet skall genomsyra arbetet med utvecklingsområdena.

VÅRA 5 UTVECKLINGSOMRÅDEN

1. Samverkan
2. Delaktighet och inflytande
3. Idéburet entreprenörskap
4. Idéburen sektor och Ideellt engagemang
5. Lärande och Forskning

Utvecklingsområdena och **vad** som skall genomföras beskrivs i en tidssatt **utvecklingsplan** och **hur** genomförandet skall ske i en tidssatt **handlingsplan**.

FOTO: SYDPOOL.COM

Om oss

Den **idéburna sektorn** omfattar organiserade verksamheter som bygger på demokratiska värderingar samt gynnar samhälls- eller medlemsintresset. Verksamheterna är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn och bedrivs i icke vinstutdelande föreningar, kooperativ, samfund, stiftelser eller liknande sammanlutningar.

Region Skåne ansvarar för hälso- och sjukvården i Skåne, har ett lagstadgat ansvar att ta fram en regional utvecklingsstrategi för Skåne, ansvarar för kommunikationer, kultur samt samverkar med Skånes kommuner, myndigheter och med andra regioner i och utanför Sverige.

Vår organisation

För överenskommelsearbetet finns en styrgrupp och en beredningsgrupp. Styrgrupp respektive beredningsgrupp består av högst 14 ledamöter, varav hälften utses av Region Skåne.

Styrgruppens uppdrag:

- besluta om en tidssatt utvecklings- och handlingsplan
- fastställa den ekonomiska inriktningen och upprätta budget för kommande år
- kommunicera, implementera och förankra gruppens förslag och beslut
- ansvara för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av överenskommelsen

Styrgruppen har rätt att adjungera personer att delta vid möten.

Beredningsgruppens uppdrag:

- upprätta och verkställa en tidssatt handlingsplan efter beslut i styrgruppen
- bereda ärenden till styrgruppens möten
- upprätta en intern budget inom den fastställda ekonomiska ramen

Beredningsgruppen har rätt att adjungera personer att delta vid möten.

Utveckling och samordning av överenskommelsen

För utveckling och samordning av arbetet med den regionala överenskommelsen är det av centralt värde att de idéburna organisationerna har rimligt stöd för detta utvecklings- och samordningsarbete. Detta arbete finansieras genom att medel årligen avsätts i Region Skånes budget.

FOTO: MATS WERNE

Anslutning

Idéburna organisationer i Skåne kan ansluta sig till denna överenskommelse. Anslutningsblankett finns på överenskommelsens hemsida: **www.overenskommelsenskane.se**.

Anslutning godkänns av beredningsgruppen inom överenskommelsen. Alla idéburna organisationer som anslutit sig till överenskommelsen kommer att visas på överenskommelsens hemsida. Varje idéburen organisation tar själv ställning till om den vill stödja och underteckna överenskom-

melsen i dess helhet eller inte. De idéburna organisationer som väljer att inte ansluta sig till överenskommelsen ska behandlas på likvärdiga villkor som anslutna.

Uppföljning/Utvärdering

Överenskommelsen skall kontinuerligt följas upp och extern utvärdering skall ske vart fjärde år och därefter vid behov revideras.

Beskrivning av våra 6 principer

1. SJÄLVSTÄNDIGHET OCH OBEROENDE

Idéburna organisationer och verksamheter formulerar sitt uppdrag i samhället utifrån sin värdegrund och ska kunna ha en kritiskt granskande roll som röstbärare och opinionsbildare. Idéburna organisationer i Skåne ska kunna ha den rollen utan att riskera samverkan eller sitt ekonomiska stöd i förhållande till det offentliga. Region Skåne strävar efter att underlätta idéburna organisationers självständighet och oberoende. För att säkerställa oberoendet är det avgörande att skapa långsiktighet när det gäller beslut, finansiering och andra förutsättningar som påverkar idéburna organisationer. Långsiktigheten måste dock balanseras med utrymme för flexibilitet och nyskapande.

2. DIALOG

Den idéburna sektorn bidrar till att öka demokratiskt deltagande och folkligt inflytande. Relationen mellan idéburna organisationer i Skåne och Region Skåne ska präglas av ansvar, ömsesidighet och tillit och utgå från bådass förutsättningar, tillvarata bådass perspektiv och kompetens. För att ge bra förutsättningar för detta stöd till demokratin ska samverkansformerna vara öppna, regelbundet återkommande och präglas av ett inkluderande förhållnings- och arbetssätt. Dialogen mellan parterna syftar till att bredda och fördjupa beslutsunderlag och till att skapa förståelse och förtroende för varandra.

3. KVALITET

Idéburna organisationer består huvudsakligen av breda och ofta ideellt baserade verksamheter och organisationerna och deras medlemmar avgör och säkrar själva kvaliteten i sin egen verksamhet. Närheten till medlemmarna och brukarna och deras perspektiv är den idéburna sektorns främsta kvalitet.

Region Skåne har ofta lagstadgade krav på kvalitet i sin verksamhet. När den idéburna sektorns organisationer utför verksamhet på uppdrag av Region Skåne ska parterna enas om vilka kvalitetskrav som ska gälla. Den idéburna sektorns särart och särskilda kvalitet ska beaktas i utvecklandet av metoder för att mäta och fördjupa kvalitet. Uppföljning och utvärdering sker med respekt för parternas olika perspektiv och förutsättningar.

FOTO: BRIGER LALLO

FOTO: HANS STRAND/FOLIO

FOTO: MATS NERNE

4. LÅNGSIKTIGHET

Den idéburna sektorn i Skåne ska ges förutsättningar som möjliggör planering med långsiktighet och hållbar utveckling som grund. En bred politisk förankring är viktig när det gäller överenskommelser som berör förutsägbarhet och andra grundläggande villkor för de idéburna organisationernas långsiktiga planering och arbete. Detta för att de idéburna organisationernas existens, samhällsroll och utveckling är en angelägenhet för hela samhället.

5. ÖPPENHET OCH INSYN

Det ömsesidiga förtroendet och tilliten mellan idéburna organisationer i Skåne och Region Skåne bygger på viljan till öppenhet. För att så många som möjligt ska kunna engagera sig i befintlig eller nyttillkommen verksamhet, för att förtroendet för denna ska vara så stort som möjligt och för att tilliten ska stärkas krävs tillgänglig information och öppenhet i såväl offentlig som idéburen sektor. Principen om öppenhet och insyn ska tillämpas så att parternas uppdrag kan fullföljas och inte heller medför skada för brukare, frivilliga, anställda, tredje part eller organisationernas inre demokrati.

6. MÅNGFALD

Så väl regionalt som lokalt förändras behoven i ett samhälle som är under utveckling. Därför har vi både ett ansvar för att bidra till och underlätta framväxten av såväl nya organisationer och utförare som olika former för samverkan och avtal. Begreppet mångfald betyder i detta sammanhang att samhället välkomnar idéburna organisationer och utförare med olika värdemässiga eller metodologiska utgångspunkter. Ett växande utbud av aktörer presenterar olika lösningar på samhällets utmaningar. Olikheten är att betrakta som en tillgång i sig hos den mångfald av idéburna organisationer som bygger på demokratiska värden. Där många idéburna verksamheter får växa, skapas utrymme för innovation.

UTVECKLINGSPLAN

2015–2019

Målet med vår regionala överenskommelse är att genom utvecklad samverkan och samarbete bidra till att uppnå visionen **"det öppna Skåne"**.

Utvecklingsplanen utgår från de utvecklingsområden som är angivna i överenskommelsen.

Utvecklingsplanen förklarar de olika utvecklingsområdena och beskriver vad som skall genomföras.

Utvecklingsplanen skall kontinuerligt följas upp och extern utvärdering skall ske vart fjärde år och därefter vid behov revideras. Styrgruppen ansvarar för att detta sker och samordnas med uppföljningen/utvärderingen av överenskommelsen i övrigt.

1. SAMVERKAN

Vi vill öka och fördjupa samverkan inom och mellan idéburen sektor och Region Skåne samt med andra samhällsaktörer genom att:

- Sprida, förankra och utveckla Överenskommelsen Skåne.

- Skapa möjligheter och strukturer för olika samverkansmodeller och metoder.

- Stödja kommunerna och den idéburna sektorn på lokal nivå vad gäller sektorsöverskridande dialoger och överenskommelser.

2. DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Vi vill öka delaktigheten och inflytandet genom att:

- Påverka regionövergripande strategier och styrdokument.
- Den idéburna sektorn och civilsamhället i stort ges förutsättningar att fortsatt vara en grund inom vårt demokratiska samhälle.
- Bidra till att utveckla ett jämlikt och jämställt Skåne.
- Utveckla former och modeller som än bättre tillvaratar allas engagemang och inflytande i samhällsutvecklingen.

3. IDÉBURET ENTREPRENÖRSKAP

Vi vill medverka till utveckling av hållbara, kreativa och innovativa miljöer genom att:

- Initiera utvecklingsinsatser rörande idéburet entreprenörskap och sociala och kulturella innovationer.

- I samverkan med övriga samhällsaktörer utveckla strategier, förutsättningar och insatser som kan bidra till att arbetsmarknaden öppnas upp för alla.

- Öka kunskapen avseende upphandlingsförfarande samt utveckla uppdragsformer som förbättrar möjligheterna för den idéburna sektorn att medverka till mångfald och alternativa utföranden av produkter och tjänster.

4. IDÉBUREN SEKTOR OCH IDEELLT ENGAGEMANG

Vi vill medverka till att utveckla idéburen sektor och det ideella engagemanget genom att:

- Tillsammans med andra samhällsaktörer skapa förutsättningar för ett inkluderande samhälle.
- Utveckla olika stödsystem för den idéburna sektorn i syfte att skapa dels en långsiktig trygghet och dels framtida utvecklingsmöjligheter.

- Utveckla modeller och arbetssätt för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen.

- Stärka den idéburna sektorns röst i samhällsutvecklingen.

5. LÄRANDE OCH FORSKNING

Vi vill öka kunskapen kring sektorsöverskridande samverkan och den idéburna sektorns förutsättningar genom att:

- Utveckla nationell och internationell omvärldsbevakning, kunskapsskapande och nätverkande.

- Inventera och utveckla lärandet och forskningen om sektorsöverskridande samverkan samt sprida och implementera resultaten.

- Belysa den idéburna sektorns roll och betydelse samt det sociala kapitalets betydelse för samhälls- och näringslivsutvecklingen.

- Medverka till att utvärdering av olika insatser inom detta område sker utifrån den europeiska koden*, samt medverka till att mätindikatorer för samhällsutvecklingen utvecklas och implementeras.

*den europeiska koden, riktad till beslutsfattare och social ekonomi, som antogs vid Europarådets INGO konferens 2009 där syftet var att skapa ett effektivt verktyg för ökad medverkan i beslutsprocessen. Mer beskrivning av den europeiska koden se överenskommelsens hemsida: www.overenskommelsenskane.se

NÄTVERKET

Idéburen sektor Skåne